



NUTRIE ŘÍČNÍ – PROBLÉM PRO EKOLOGY I VODOHOSPODÁŘE

PETR NÁHLOVSKÝ

POVODÍ LABE, STÁTNÍ PODNIK

INVAZNÍ DRUHY

Definice dle nařízení evropského parlamentu a rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů ze dne 22. října 2014:

„Invazním druhem se rozumí nepůvodní druh, který ohrožuje biodiverzitu životního prostředí a může též působit ekonomické škody, případně ohrožovat zdraví obyvatel.“



INVAZNÍ DRUHY



- Invazní druhy jsou podskupinou nepůvodních druhů. Mezi invazní druhy lze zařadit pouze ty druhy rostlin a živočichů, které se vyskytly na svém nepůvodním území působením člověka, nikoliv přirozenou migrací (např. v souvislosti se změnou klimatu).
- V EU je cca 12 000 nepůvodních druhů, z toho je cca 10-15 % považováno za invazní

INVAZNÍ DRUHY

Dělení dle závažnosti dopadů na biodiverzitu:

- invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii
- invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na členský stát
- ostatní invazní nepůvodní druhy



INVAZNÍ DRUHY

Invazní druhy a legislativa:

Zákon o ochraně přírody a krajiny

Vyhláška č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti
zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů
rostlin a rostlinných produktů

Zákon o rostlinolékařské péči

Zákon o vodách

Zákon o rybářství

Zákon o myslivosti



NUTRIE ŘÍČNÍ (MYOCASTOR COYPUS)



- invazní nepůvodní druh s významným dopadem na Unii, vyskytující se na unijním seznamu
- na území ČR se chová od r. 1924
- od 70-tých let zaznamenán širší výskyt uprchlých jedinců v krajině
- nemá zde přirozeného nepřítele
- populace nutrií na našem území spolehlivě redukuje tuhá zima – ta však již dlouho nebyla

NUTRIE ŘÍČNÍ A VODNÍ DÍLA

Negativní vlivy nutrie říční na vodní díla:

- vytváření nor v březích vodních toků či hrázích vodních děl
- ohrožení nepropustnosti těsnících vrstev a statiky vodních děl
- Likvidace břehové vegetace a tím způsobená břehová eroze
- Skrytá a z povrchu neodhalitelná poškození vodních děl při běžném TBD



NUTRIE ŘÍČNÍ – LEGISLATIVNÍ PODMÍNKY LIKVIDACE



- V případě výskytu populace nutrie říční na honebních pozemcích má povinnost jejich likvidace myslivecký hospodář či myslivecká stráž stanovenou zákonem o myslivosti.
- Likvidace jakéhokoliv invazního druhu může být též nařízena orgánem ochrany přírody, zpravidla mysliveckému sdružení. Tuto likvidaci lze zcela v souladu se zákonem o myslivosti provést odstřelem.
- Na honební pozemky však nemohou být převáženy odchycené nutrie z jiných pozemků, neboť vypouštění invazních druhů do přírody je zákonem zakázáno!

NUTRIE ŘÍČNÍ – LEGISLATIVNÍ PODMÍNKY LIKVIDACE



- Likvidace na nehonebních pozemcích může být taktéž nařízena orgánem ochrany přírody.
- Takovou likvidaci pak zpravidla provádí uživatel nejbližší honitby – nejspíše odstřelem.
- v některých exponovaných místech však tento postup nelze použít
 - z důvodu bezpečnosti
 - z důvodu odporu veřejnosti a ochránců zvířat
- mezi exponovaná místa patří:
 - městské parky
 - cyklostezky v intravilánu
 - náplavky a pochozí hráze PPO

NUTRIE ŘÍČNÍ – LEGISLATIVNÍ PODMÍNKY LIKVIDACE

Majitel odchytové firmy se však důrazně brání, že nic takového se nestalo, naopak jeho zaměstnanci byli napadeni „aktivistkami“. Podle některých svědků právě použití pušek na vystřelení odchytových sítí mohlo dotyčné ženy zmást a myslely si, že pušky jsou určeny ke střelbě na nutrie.

„Používáme i uspávací prostředky, které vložíme například do mrkve, kterou pak nutriím hodíme, zvířata se snadněji odchytí.

Nicméně po několika výhrůžkách ze strany žen, že vyvraždíme zvířata, jsme pohrozili zavoláním městské policie a ženy se už neukázaly“

Nymburský deník, 24. 10. 2018, článek *Nutrie jsme v*

Nymburce nestříleli, říká majitel odchytové firmy

Nutrie si pobíhaly mezi lidmi a panáčkovali před lidmi a čekaly na něco dobrého ke kousání. A nejen nutrie tam mají své děti, ale i lidé. A když člověk vidí jakou děti mají radost z toho že se takto mohou blízko setkat se živými zvířaty, žijícími volně v přírodě, je to krásné. Velké udivené oči a rozesmáté tváře dětí - je to krásné. Ale vše toto krásné, tuto radost dětí i dospělých lidí chce město zničit. Chystají nutrie pozabíjet, že prý podemílají břehy - to je opravdu „strašně závažný důvod“. Prosím pomozte svými podpisy zachránit životy nutrií ale i radost dětí z jejich pozorování a krmení!

**Petice Záchrana nutrií v Hradci Králové na soutoku ze dne
31. 8. 2014**

NUTRIE ŘÍČNÍ – LEGISLATIVNÍ PODMÍNKY LIKVIDACE



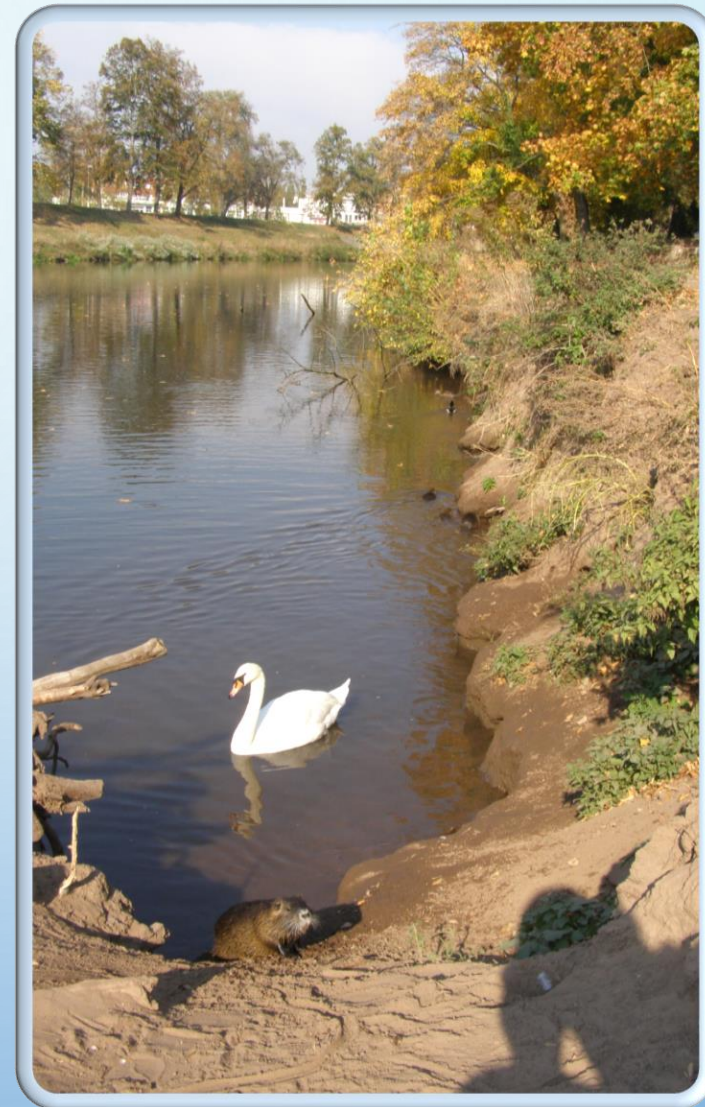
Další možnost pro nehonební pozemky – veterinární asanace dle zákona o veterinární péči:

Kompetenční problém – dle definice v zákoně o ochraně přírody a krajiny je nutrie volně žijícím živočichem, jehož regulaci si na své náklady řeší ten, komu způsobuje škodu (ten, koho to „pálí“). Dle definice dle veterinárního zákona je nutrie opuštěným a toulavým zvířetem, jehož odchyt provádí obec prostřednictvím odborné osoby – častý spor mezi municipalitou a správcí toku

Technický problém – zdravého obratlovce, odchyceného v rámci veterinární asanace, nelze usmrtit

HRADEC KRÁLOVÉ, JIRÁSKOVY SADY – SVÍZELNÉ ŘEŠENÍ

- Jiráskovy sady, exponované lokalita městského parku na soutoku Labe s Orlicí
- populace nutrií cca od roku 2010 – v důsledku masivního krmení návštěvníky parku došlo k přemnožení a zásadnímu zhoršení stability břehů v lokalitě.
- existence sporu s městem o to, zda asanaci provede správce toku či obec
- jakýkoliv odchyt bedlivě sledován a kritizován z řad ochránců zvířat a veřejnosti
- V současnosti se podařilo sehnat chovatele, který odchyt provedl a zvířata zařadil do svého chovu – součást akce plánované opravy břehového opevnění v roce 2019.





Děkuji Vám za pozornost!